

Ve funkci soudního znalce z oblasti historických knižních fondů se dlouhodobě účastní vyšetřování řady kriminálních činů. Jako člověk renesančních znalostí spolupracuje s knihovníky, památkáři, muzejníky, galeristy, antikváři i archiváři při řešení mezioborových odborných problémů. Mezi svými kamarády je velice oblíben pro svoji přátelskou a veselou povahu i obětavou pomoc, pokud je jí zapotřebí. Rodinné zázemí – manželka Irena, dcera Kateřina a syn Jiří – mu tolerantně dovoluje četné služební cesty i víkendové pobyty na pracovišti. Jeho kulinářské schopnosti mu umožnily napsání několika kuchařek a literární lahůdky „Z historie zeleniny a Rozkošná bolest“ (2004). Mnoho dalšího publikoval pod řadou pseudonymů.

Dr. Petr Mašek je knihovníkem „tělem i duší“. Nesedí jen za stolem v Národním muzeu při vědecké práci, ale při správě zámeckých knižních fondů cestuje po celé České republice. Podílí se i na častých stěhováních, reinstalacích a inventarizacích. Aktivně se účastnil záchrany svozových knihoven, poškozených při povodni r. 2002 v Terezíně. Snaží se o účinnou propagaci bohatství Knihovny Národního muzea v masmédiích, přednáší a předává své zkušenosti studentům během praxe, vede jejich seminární i diplomové práce.

Z výsledků jeho dosavadní práce by v roce jeho „abrahámovin“ (*1. dubna 1959) měla jistě radost i PhDr. Jitka Šimáková-Přerovská, která mu v roce 1994 vedení oddělení s důvěrou předávala, a také legendární zakladatel sítě zámeckých knihoven PhDr. Bohumír Lifka.

Helga Turková

PhDr. Eva Stejskalová

Dne 16. 11. 2009 oslavila své 75. narozeniny emeritní vedoucí oddělení časopisů Knihovny Národního muzea, PhDr. Eva Stejskalová.

Narodila se v roce 1934 v Moravské Chrástové, okres Svitavy. Vystudovala v letech 1953–1959 obor novinářství a čeština na filologické fakultě Univerzity Karlovy.

Od roku 1959 sepisovala pro Státní památkovou správu fondy zámeckých knihoven na Krivoklátě, na Orlíku, v Kladrubech u Stříbra, na zámku Kozel, v Kynžvartu a na Kačině. Tehdy navázala

odbornou spolupráci s oddělením zámeckých knihoven, která ji přivedla dne 15. 8. 1968 k nástupu do Knihovny Národního muzea, kde zprvu vedla studovnu a výpůjční protokol. Od dubna 1969 do 31. 8. 2002, tedy 33 let, pracovala jako vedoucí oddělení časopisů umístěného v bývalém Místodržitelském letohrádku v Královské oboře v Praze 7, tzv. „zámečku“. Oddělení mělo a má bohaté fondy, velké povinnosti, ale malý počet (5) pracovních míst. Prožila tam nelehkou dlouhodobou rekonstrukci památkově chráněného objektu, zařizovala nové depozitáře (Radonice nad Ohří), organizovala stěhování částí fondů ze „zámečku“ v Praze a ze zámku na Peruci do nového objektu v Terezíně.

Zajímala a zajímá se o problematiku starých tisků, knižní úpravu a ilustrace, počátky novin a časopisů i o osobnosti českého národního obrození. Publikovala studie o dějinách tištěného zpravodajství, zvláště bohemikálního, od 16. století do poloviny století 19. Podílela se na úpravách scénáře Muzea knihy ve Žďáru nad Sázavou.

Byla autorkou výstav – 250 let periodického tisku (1968), Dělnické noviny a časopisy v Čechách (1984), Krameriovy noviny (1989), Václav Matěj Kramerius 1753–1808 (Muzeum knihy 1993), V. M. Kramerius „českých knih a novin vydavatel“ (Lobkovický palác na Pražském hradě 1994), Co bylo nového před 100 lety. Obrázky ze života společnosti na konci 19. století v soudobých časopisech (Muzeum knihy 1999–2000). Na jiných výstavách se podílela, spolupracovala na přípravě některých televizních a rozhlasových pořadů. Přednášela v Matici české, při exkurzích a seminářích studentů pražských vysokých škol, po PhDr. Mirjam Bohatcové, CSc., převzala v letech 1998/1999 na rok seminář knihovědné specializace studentů Ústavu informačních studií a knihovnictví FF UK. V roce 2002 jí byla na setkání knihovníků v Seči udělena Cena Zdeňka Václava Tobolky.

V době normalizace se stal „zámeček“ útočištěm některých autorů – historiků, literárních historiků a bibliografů. Nalézali zde volný přístup k odborné literatuře, k „prohibičním“ fondům i potřebný klid.

Dr. Eva Stejskalová i po odchodu do důchodu před 7 lety zůstala spjata se „zámečkem“, kde se dál nezávisle věnuje odborné práci. S PhDr. Zdeňkem Šimečkem připravila rukopis věnovaný dějinám novinářství v zemích České koruny od počátků do roku 1780. Přejeme brzké vydání této monografie. K tomu hodně zdraví a zvláště potěšení z rodiny vnučky Kateřiny, která pokračuje v rodinné muzejní tradici.

NEKROLOG

PhDr. Karel Bezděk

Ve středu, dne 14. října 2009, přišla smutná zpráva o úmrtí zasluhujícího pracovníka Knihovny Národního muzea, PhDr. Karla Bezděka. Ani jsme jí nechtěli uvěřit, pomalu jsme se již chystali oslavit jeho nadcházející 89. narozeniny. Nečekaný odchod dr. Bezděka nás vede ke vzpomínce na jeho dlouholeté působení v Národním muzeu v Praze, kde pracoval s menšími přerušováními od roku 1941 do roku 1987.

Pražský rodák dr. Karel Bezděk vystudoval gymnázium v Praze na Žižkově a maturoval tam v roce 1939. Ve studiích pokračoval na filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Po uzavření vysokých škol nacisty byl zaměstnán ve velkoobchodě. Tehdy složil zkoušku učitelství z latinského a německého jazyka pro měšťánské školy. V roce 1940/1941 absolvoval státní knihovnickou školu. Složená knihovnická zkouška předurčila jeho budoucí poslání. Jako stipendista tehdejšího ministerstva školství získal na krátko, od 1. 7., zaměstnání v Knihovně Národního muzea. Ve válečné době byl však od září 1941 totálně nasazen v továrně Letov a pak Junkers v Praze.

Po skončení 2. světové války se hned v květnu 1945 vrátil do Národního muzea. Při zaměstnání dovršil přerušovaná vysokoškolská studia a získal titul doktora filozofie. Jeho disertace byla věnovaná nakladateli Václavu Matěji Krameriovi a jeho České expedici.

V letech 1952 až 1954 byl v rámci nově zakládaného Památníku národního písemnictví pověřen vedením Strahovské knihovny a přípravou expozice.

Z fondů Knihovny Národního muzea vyčlenil bohatou sbírku obrozeneckých tisků, která je neúplnější v České republice, což bylo dáno výsadním postavením Národního muzea v 19. století.

Několik let úspěšně vedl oddělení novin a časopisů (KNM 3) v bývalém Místodržitelském zámečku v Královské oboře v Praze 7. Roku 1968 se vrátil do hlavní budovy Národního muzea a od roku 1971 vedl oddělení knižní kultury (KNM 5), které spravovalo sbírku obrozenecké literatury, kramářských tisků a dokladů k vývoji knižní kultury. Současně byl stálým zástupcem ředitele Knihovny Národního muzea, PhDr. Jaroslava Vrchotky, CSc. Podílel se na řešení základních úkolů knihovny, která je též ústředím sítě našich muzejních knihoven. Byl jednatelem Komise pracovníků knihoven muzeí, galerií a památkových objektů při tehdejší Ústřední muzeologické kabinetu, která byla odbornou sekcí Ústřední knihovnické rady ČSR. Dále náležel do týmu zakladatelů Muzea knihy na zámku ve Žďáru nad Sázavou v roce 1957 a zde se také v roce 1962 podílel se na libretu trvalé expozice. Autorsky připravil mnoho knihovědných výstav – 200 let českého periodického tisku, 150 let Časopisu Národního muzea, Knížky F.L. Věka aj. Napsal velkou řadu studií, recenzí a článků v různých časopisech. Oceněním jeho práce byl v roce 1979 čestný titul „Zasloužilý pracovník kultury“.

Na oslavu jeho 60. narozenin byly ve Sborníku Národního muzea v Praze, řada C-Literární historie, sv. XXV, čís. 1–2, 1980, vydány příspěvky jeho přátel a spolupracovníků, v čele s životopisnou statí z pera dr. Jaroslava Vrchotky.

Když v roce 1983 odešel do penze, ještě 2x po půl roce (podle tehdejších finančních předpisů) pokračoval v odborné práci v oddělení zámeckých knihoven KNM. Poté pracoval 10 let (1986–1995) v Klementinu, v tehdejší Státní knihovně ČSR (Národní knihovna ČR), kde redigoval dodatky k tištěnému vydání Knihopisu českých a slovenských tisků a podílel se na Souborném katalogu zahraničních periodik.

Dr. Bezděk byl členem odborných organizací a spolků. Pracoval v odborářském hnutí, byl dlouholetým jednatelem a členem závodního výboru, později i vyšších odborových orgánů a komisí. V roce 1968 byl zvolen členem předsednictva Svazu knihovníků a informačních pracovníků, kde pracoval jako pokladník až do rozpuštění spolku v září 1970, za což získal ocenění při oslavě 40. výročí založení SKIPu v Městské knihovně. Dne 2. 6. 2005 na výroční schůzi Společnosti Národního muzea byl za sekci Matice české jmenován čestným členem. Na jubilejním 30. semináři Komise knihovníků Asociace muzeí a galerií ČR přednesl v Pantheonu Národního muzea dne 6. 9. 2006 vzpomínkový projev v pamětnickém bloku. (Viz fotografie.)

Velké a všestranné znalosti dr. Bezděka budeme postrádat. Na vše si pamatoval a ochotně se s námi o své vědomosti děлил. Byl velice oblíbený a měl mnoho přátel. V osobním životě žil 62 let v příkladném manželství s paní Hanou, také knihovnicí, se kterou vychoval 2 dcery – Helenu a Evu. Neodmyslitelně patřil k Národnímu muzeu. Účastnil se všech odborných i společenských akcí, např. květnových zájezdů na vernisáže do Muzea knihy nebo vánočních